

PRIMJENA ZAKONA O POSEBNOJ MJERI NAPLATE POREZNOG DUGA UZROKOVANOG GOSPODARSKOM KRIZOM

Pomoć poduzetnicima u problemima s likvidnosti

Reprogramiranje duga obuhvaća: porez na dobit, porez na dodanu vrijednost, porez na dohodak, porez na promet nekretnina, doprinose, trošarine i carine

♦ Neven Završki

Hrvatski sabor donio je 8. travnja 2011. godine Zakon o posebnoj mjeri naplate poreznog duga uzrokovanog gospodarskom krizom, koji je objavljen u Narodnim novinama broj 45/2011. Zakonom je kao instrument naplate dospjeloga i nepodmirenoga poreznog duga nastalog do 31. prosinca 2010., odnosno kao jednokratna mjera pomoći poduzetnicima u problemima s likvidnosti, uvedeno reprogramiranje poreznog duga pod za to predviđenim uvjetima.

Porezni dug, u smislu Zakona jest dospjeli i nenaplaćeni porezni dug nastao do 31. prosinca 2010. s osnove poreza, carina, trošarina i doprinosa, osim doprinosa za mirovinsko osiguranje osiguranika pojedinca i doprinosa za mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje, a sastoji se od glavnice i kamata.

Reprogramiranje duga obuhvaća: porez na dobit, porez na dodanu vrijednost, porez na dohodak, porez na promet nekretnina, doprinose, trošarine i carine.

Neće se reprogramirati dug za javna davanja s osnove lokalnih poreza, spomeničke rente, doprinosa komorama, članarine turističkim zajednicama, novčanih kazni i pristojbi.

Zakon se isključivo primjenjuje na naplatu poreznoga duga poduzetnika, koji pisani i obrazloženi zahtjev za reprogramiranje naplate poreznoga duga može podnijeti ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema sjedištu pravne osobe, odnosno prema bivalištu ili uobičajenom boravištu fizičke osobe, i u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Zakona.

Zahtjev za reprogramiranje naplate poreznog duga mora sadržavati:

- prijedlog načina reprogramiranja naplate poreznog duga (u cijelosti ili djelomično) i prijedlog razdoblja reprogramirane naplate poreznog duga,
- osobni identifikacijski broj (OIB) poduzetnika,
- poslovni i financijski plan poduzetnika za razdoblje za koje se traži reprogramiranje,

PIXSELL

- razloge zbog kojih je nastao porezni dug,
- podatke o strukturi vlasništva poduzetnika,
- podatke o povezanim društvima,
- podatke o sudskim postupcima koji imaju utjecaj na poslovanje poduzetnika,
- prijedlog instrumenata osiguranja naplate poreznoga duga (dobrovoljno založno pravo na dionicama i poslovnim udjelima društva, založno pravo na nekretninama, bankarsku garanciju i dr.).

Radi olakšavanja podnošenja zahtjeva te veće učinkovitosti u provedbi postupka po zahtjevu, Porezna uprava je kreirala obrazac Zahtjev za odobravanje reprogramiranja naplate poreznog duga. Zahtjev je formom prilagođen potrebama podnošenja zahtjeva posebno pravnih osoba, a posebno fizičkih. Obrazac je kreiran u skladu sa Zakonom, a sadrži i priloge koje poduzetnici ispunjavaju podacima o djelatnosti i poslovanju.

Navedeni obrazac može se naći na web stranici www.porezna-uprava.hr, a može se podići i u ispostavi Porezne uprave.

Uvjet za postupanje po navedenom zahtjevu jest uredno izvršavanje novih obveza dospjelih nakon 1. siječnja 2011., a za poduzetnika pravnu osobu, koji je u razdoblju od 1. listopada 2008. imao porezni dug, još i činjenica da u isto vrijeme nije isplaćivao dividende, udjele u dobiti ili predujam dobiti.

Urednim poreznim obveznikom nakon 1. siječnja 2011. smatra se onaj poduzetnik čije su uplate tijekom 2011. s osnove poreznog duga nastalog u 2011. jednake zaduženju toga poreznog duga u 2011. ili koji je do podnošenja zahtjeva u cijelosti podmirio to zaduženje.

Poduzetniku koji je u razdoblju od 1. listopada 2008. isplaćivao dividende, udjele u dobiti ili predujam dobiti, a u isto je vrijeme imao porezni dug, zahtjev će se odbaciti.

U postupku rješavanja po zahtjevu poduzetnici su dužni uskladiti svoje evidencije s Poreznom upravom i Carinskom upravom.

Rok za podnošenje zahtjeva traje do 19. srpnja 2011.

Za dodatne informacije poduzetnici se mogu obratiti nadležnom područnom uredu ili ispostavi Porezne uprave.

UPUTA

o načinu obrade zahtjeva i provođenja postupka za odobravanje i provedbu reprograma naplate poreznog duga

1. Porezni dug i subjekti primjene Zakona o posebnoj mjeri naplate poreznog duga uzrokovanog gospodarskom krizom

Prema članku 2. stavcima 1. i 2. Zakona o posebnoj mjeri naplate poreznog duga uzrokovanog gospodarskom krizom, porezni dug koji se naplaćuje po tom Zakonu jest dospjeli i nenaplaćeni, odnosno nenaplaćeni porezni dug nastao do 31. prosinca 2010. s osnove poreza, carina, trošarina i doprinosa, osim doprinosa za mirovinsko osiguranje osiguranika pojedinca, te doprinosa za mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje (u daljnjem tekstu: porezni dug). Porezni dug čine glavnica i kamate.

Zakon se primjenjuje isključivo na naplatu poreznog duga poduzetnika.

Poduzetnik jest svaka fizička ili pravna osoba, udružene osobe ili imovinska masa bez pravne osobnosti koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja prihoda, dohotka, dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi.

Zakon se ne odnosi na financijske institucije, uključujući kreditne institucije, kreditne unije, investicijska društva, društva za osiguranje i reosiguranje, leasing društva, institucije za platni promet i institucije za elektronički novac.

Napлата poreznog duga provodi se na zahtjev poduzetnika reprogramiranjem naplate poreznog duga u cijelosti ili djelomično, na rok do 30 mjeseci, a prema uvjetima iz Zakona.

2. Podnošenje zahtjeva

Pisani i obrazloženi zahtjev za reprogramiranje naplate poreznog duga poduzetnik podnosi ispostavi Porezne uprave nadlež-

noj prema sjedištu pravne osobe, odnosno prebivalištu ili uobičajenom boravištu fizičke osobe u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Zakona o posebnoj mjeri naplate poreznog duga uzrokovanog gospodarskom krizom.

Zahtjev za reprogramiranje naplate poreznog duga mora sadržavati:

- prijedlog načina reprogramiranja naplate poreznog duga (u cijelosti ili djelomično) i prijedlog razdoblja reprogramirane naplate poreznog duga,
- osobni identifikacijski broj (OIB) poduzetnika,
- poslovni i financijski plan poduzetnika za razdoblje za koje se traži reprogramiranje,
- razloge zbog kojih je nastao porezni dug,
- podatke o strukturi vlasništva poduzetnika,
- podatke o povezanim društvima,
- podatke o sudskim postupcima koji imaju utjecaj na poslovanje poduzetnika,

▪ prijedlog instrumenata osiguranja naplate poreznog duga (dobrovoljno založno pravo na dionicama i poslovnim udjelima društva, založno pravo na nekretninama, bankarsku garanciju i ostalo).

Radi lakšeg podnošenja zahtjeva te veće učinkovitosti u provedbi postupka po zahtjevu kreiran je obrazac Zahtjeva za reprogramom poreznog duga. Forma zahtjeva prilagođena je potrebama podnošenja zahtjeva posebno pravnih, a posebno fizičkih osoba. Obrazac svojim sadržajem prati sadržaj koji je propisan Zakonom te sadrži priloge, popunjavanjem kojih poduzetnici daju podatke o djelatnosti i poslovanju (ogledni obrazac 1 – Zahtjev poduzetnika pravne osobe i ogledni obrazac 2 – Zahtjev poduzetnika fizičke osobe).

Obrazac zahtjeva za reprogramom poreznog duga bit će objavljen na web stranici www.porezna-uprava.hr, a može se podići i u ispostavi Porezne uprave.

Uvjet za postupanje po zahtjevu za reprogramiranje naplate poreznog duga je uredno izvršavanje novih poreznih obveza nakon 1. siječnja 2011. te za poduzetnika pravnu osobu koji je u razdoblju od 1. listopada 2008. imao porezni dug, činjenica da u isto vrijeme nije vršio isplatu dividende, udjela u dobiti ili predujma dobiti.

Poduzetnik se smatra urednim poreznim obveznikom nakon 1. siječnja 2011. ako su njegove uplate tijekom 2011. po osnovi poreznog duga nastalog u 2011. jednake zaduženju toga poreznog duga u 2011. ili je do podnošenja zahtjeva u cijelosti podmirio ovo zaduženje. Poreznim dugom nastalim u 2011. smatraju se i obveze poduzetnika s osnove lokalnih poreza, spomeničke rente, doprinosa komorama, članarine turističkim zajednicama, kazni i pristojbi kao i obveze s osnove doprinosa za mirovinsko osiguranje osiguranika pojedinca, te doprinosa za mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje koje nisu predmet reprogramiranja prema ovoj Uputi.

Je li poduzetnik uredan porezni obveznik utvrđuje se na sljedeći način:

1 Zbrojiti sve uplate tijekom 2011. (koje je obveznik izvršio sam ili koje su naplaćene u postupku ovrhe) na temelju stanja računa na dan podnošenja zahtjeva prema evidencijama tijela kod kojega se vodi dug.

2 Zbrojiti sva porezna zaduženja poreznog obveznika u 2011. Ista predstavljaju sve obveze s osnove podnesenih obrazaca i prijava poduzetnika u 2011., što uključuje i prijave za prosinac 2010. kao i prijave po godišnjem obračunu za 2010. koje dopijevaju za plaćanje nakon 1. siječnja 2011. te obveze utvrđene rješenjima donesenim u postupku nadzora za ranije godine koja su postala izvršna u 2011.

3 Razlika između iznosa pod 2. i iznosa pod 1. jest dug za 2011. koji mora biti namiren u potpunosti da bi se postupalo po zahtjevu. Ako je iznos uplata manji od iznosa zaduženja u 2011., poreznog obveznika će se pozvati da u ostavljenom roku plati

razliku, a ako to ne učini na vrijeme, njegov zahtjev će se odbaciti.

4 Ako je iznos uplata na pojedinom računu veći od iznosa zaduženja, potrebno je poduzetnika pozvati da podnese zahtjev za preknjiženje razlike više plaćenog iznosa na račune na kojima je evidentiran dug.

5 Ako nakon postupka preknjiženja još uvijek postoji razlika više plaćenog iznosa, u tom iznosu će se naplatiti dugovanja nastala do 31. prosinca 2010. (smanjiti kamata pa glavnica starog duga).

Ako poduzetnik nije uredan porezni obveznik nakon 1. siječnja 2011., a poduzetnik pravna osoba je, osim toga, u razdoblju od 1. listopada 2008. imao porezni dug, a u isto vrijeme je vršio isplatu dividende, udjela u dobiti ili predujma dobiti, zahtjev poduzetnika za reprogramom poreznog duga odbacit će se zaključkom.

Zahtjev zaprimljen nakon proteka roka od 90 dana od dana stupanja na snagu Zakona neće se uzeti u razmatranje.

Zaključkom će se odbaciti i zahtjevi čiji podnositelji u smislu Zakona nisu poduzetnici odnosno na koje se Zakon ne odnosi.

Zaključke o odbacivanju zahtjeva na temelju ovlaštenja državnog tajnika – ravnatelja Porezne uprave donosi voditelj ispostave Porezne uprave.

3. Utvrđivanje stanja poreznog duga

A) Porezni dug se utvrđuje sa stanjem na dan 31. prosinca 2010. Postupak usklađivanja stanja poreznog duga s poduzetnikom, na njegov zahtjev ili na poziv ispostave Porezne uprave, provodi tijelo kod kojega se o dugu vodi službena evidencija. Za obveze s osnove trošarina, posebnih poreza, poreza na dodanu vrijednost pri uvozu i carine, postupak usklađivanja provodi nadležno tijelo Carinske uprave (carinarnica) koje obavlja i provjeru o tome je li poduzetnik nakon 1. siječnja 2011. uredni porezni obveznik za obveze unesene u njihove evidencije.

Potvrdu o stanju poreznog duga na dan 31. prosinca 2010. kao i obavijest o poduzetnicima koji nakon 1. siječnja 2011. nisu uredni porezni obveznici, nadležno tijelo Carinske uprave dostavlja ispostavi Porezne uprave.

B) Ispostava Porezne uprave provodi postupak usklađivanja stanja poreznog duga s osnove javnih davanja koja su vlastiti prihod državnog proračuna te s osnove poreza na dohodak i poreza na promet nekretnina te poreza i carina koje po zahtjevu Carinske uprave naplaćuje Porezna uprava.

Reprogramiranje duga obuhvaća i dug s osnove doprinosa:

- za **mirovinsko osiguranje** osim doprinosa za mirovinsko osiguranje osiguranika pojedinca, – **za zdravstveno osiguranje**
- **za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu**
- **za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti.**

Neće se reprogramirati dug za javna davanja s osnove lokalnih poreza, spomeničke rente, doprinosa komorama, članarine turističkim zajednicama, novčanih kazni i pristojbi.

Dug na dan 31. prosinca 2010. ispostava Porezne uprave utvrđuje na temelju knjigovodstvene evidencije stanja računa tako da se, osim dospjelih, a neplaćenih obveza proknjiženih do 31. prosinca 2010., u stanje duga uzmu u obzir i sva nepodmirena zaduženja po prijavi poduzetnika (obveze po obračunskim razdobljima) ili na temelju rješenja o utvrđivanju obveze (obveze utvrđene u postupku poreznog nadzora) zadužene s 1. siječnja 2011., a dospjela za plaćanje do 31. prosinca 2010. Tako utvrđeno stanje umanjuje se za iznos uplata izvršenih u 2011. koje se odnose na obveze dospjele do 31. prosinca 2010., što može biti i razlika **više plaćenog iznosa (preplate po računima)** preostala nakon postupka **preknjiženja uplata za 2011.**

O stanju duga sastavlja se potvrda u kojoj se podatak o visini duga prikazuje zbrojno za sve račune, te posebno po računima i to odvojeno za iznos duga s osnove glavnice te posebno za iznos duga po osnovi obračunane, a nenaplaćene kamate. Potvrda mora biti ovjerena od tijela koje ju je sastavilo te potpisana od poduzetnika.

Za urednog poreznog obveznika, na dan rješavanja o zahtjevu, dug smije biti veći od duga usklađenog sa stanjem na dan 31. prosinca 2010. samo za iznos kamata na glavnice duga iz usklađenog stanja obračunanih od 1. siječnja 2011. do dana rješavanja o zahtjevu. Iznos kamata za navedeno razdoblje provjeravat će se simulacijom.

PIXSELL

4. Donošenje rješenja o reprogramiranju naplate poreznog duga

Rješenje o reprogramiranju naplate poreznog duga donosi Ministarstvo financija, a postupak za odlučivanje o zahtjevu poduzetnika provodi Porezna uprava.

Zahtjev za reprogramom poreznog duga zaprima ispostava Porezne uprave i utvrđuje je li podnositelj zahtjeva nakon 1. siječnja 2011. uredni porezni obveznik za obveze unesene u evidencije Porezne uprave te s poduzetnikom usklađuje stanje njegovog poreznog duga na dan 31. prosinca 2010.

Da bi se o interesu poduzetnika i njegovim mogućnostima moglo ocjenjivati, u postupku koji slijedi uvidom u dosje poreznog obveznika provjeravaju se podaci iz zahtjeva podnositelja te utvrđuju sljedeće činjenice:

- podnosi li porezni obveznik uredno propisane porezne prijave i obrasce;
- je li porezni obveznik uredno plaćao porezne obveze i kontinuitet plaćanja poreznih obveza;
- jesu li kod istog dosad nadzorom utvrđene nepravilnosti u poslovanju i je li prekršajno kažnjavan te da li je i kada protiv istoga provoden ovršni postupak;
- je li porezni obveznik već podnosio zahtjev za odgodu plaćanja odnosno plaćanje poreza u obrocima i da li se, ako mu je odobrena, pridržavao rokova iz rješenja o odgodi.

Nakon što obavli sve predradnje i od mjerodavnog tijela Carinske uprave dobije potvrdu o stanju duga utvrđenog u nadležnosti Carinske uprave, ukoliko takav dug postoji, ispostava Porezne uprave će zahtjeve poduzetnika koji nisu odbačeni, s priložima, ako ih ima, te s potvrdama o stanju duga i službenom zabilješkom o obradi zahtjeva prema podacima iz dosjea poreznog obveznika, proslijediti na rješavanje područnom uredu Porezne uprave te, putem područnog ureda, Središnjem uredu Porezne uprave za zahtjeve iz nadležnosti Ministarstva financija.

Pripremljene zahtjeve obrađuje komisija koja će biti imenovana na razini Područnog ureda i na razini Ministarstva financija. Komisija provjerava zahtjev, zapažanja unosi u Obrazac Zapisnik o obradi zahtjeva te ocjenjuje osnovanost svih uvjeta iz zahtjeva te predlaže prihvaćanje ili odbijanje zahtjeva.

U postupku obrade zahtjeva posebno treba uzimati u obzir održivost poslovnog i financijskog plana poduzetnika, kontinuitet plaćanja poreznih obveza, procjenu kretanja broja zaposlenih, te spremnost vjerovnika da podrže postupke koji omogućavaju rješavanje nelikvidnosti poduzetnika, što se dokumentira izjavom vjerovnika ili pismom namjere.

Popunjeni zahtjev za reprogramom poreznog duga u najvećoj mjeri zadovoljava sve osnovne podatke potrebne u smislu rješavanja po zahtjevu. Ako poduzetnik za buduće razdoblje poslovanja raspolaze detaljnijim financijskim planom, što može uključivati i mjere restrukturiranja, bilo bi poželjno iste priložiti uz zahtjev za odobrenje reprograma poreznog duga.

Ovisno o sadržaju poslovnog i financijskog plana poduzetnika ocjenjivat će se elementi koji se odnose na procjenu sadašnjeg poslovanja, uključujući znanje, resurse, proizvode, tržišta i konkurenciju s definiranim temeljnim i operativnim ciljevima te financijska predviđanja sa strukturom izvora financiranja iz vlastitih sredstava i vanjskih izvora te projekcija priljeva sredstava. Također je potrebno voditi računa o obilježjima djelatnosti kojom se poduzetnik bavi (proizvodno orijentirana, izвозno orijentirana, sezonski karakter poslovanja i sl.), o tome radi li se o poduzetniku od regionalnog značaja, o vrijednosti posla i predviđanju povrata ulaganja te je li poduzetnik tehnološki opremljen i postoji li za realizaciju plana kvalitetni strateški partner te je li dao sredstva osiguranja naplate poreznog duga.

Svi elementi ne moraju biti kumulativno zadovoljeni.

Porezni dug se može reprogramirati u cijelosti ili djelomično, na rok do 30 mjeseci, uz mogućnost plaćanja u mjesečnim obrocima koji u iznimnim slučajevima ne moraju biti jednaki.

Na reprogramiranu glavnica poreznog duga primjenjuje se kamatna stopa u visini prosječne kamatne stope na trezorske zapise Ministarstva financija s rokom dospelja od 364 dana, ostvarena na zadnjoj aukciji trezorskih zapisa Ministarstva financija koja je prethodila danu stupanja na snagu Zakona, uvećane za 5 postotnih bodova.

Kamate se obračunavaju primjenom dekurzivnoga jednostavnoga kamatnog računa na dospjelu glavnica bez pripisa zatezne kamate glavnici istekom obračunskog razdoblja.

Iznos mjesečnog obroka za plaćanje čine:

1. glavnica iz usklađenog stanja na dan 31. prosinca 2010.
2. kamate obračunane na glavnica iz usklađenog stanja obračunate prema kamatnoj stopi propisanoj ovim Zakonom
3. zakonska zatezna kamata iz usklađenog stanja na dan 31. prosinca 2010. po stopi od 14% godišnje
4. kamate po stopi od 14% na glavnica duga iz usklađenog stanja, obračunane od 1. siječnja 2011. do dana prije izdavanja rješenja o reprogramiranju naplate poreznog duga.

Iznos mjesečnog obroka za plaćanje dobiva se tako da se zbroj iznosa kamata navedenih pod 3. i 4. podijeli s brojem obroka na koji se reprogramira plaćanje duga i tako dobiveni iznos pribroji anuitetu koji osim iznosa za otplatu glavnice sadrži i iznos za otplatu kamate obračunane primjenom dekurzivne metode.

Na temelju rješenja kojim se reprogramiranje naplate poreznog duga odobrava, dug utvrđen tim rješenjem isknižit će se na postojećim računima i zadužiti na tri posebna računa, jedan na kojem će se pratiti naplata reprogramiranih prihoda državnog proračuna te na dva računa koji se odnose na zajedničke prihode (porez na dohodak i porez na promet nekretnina). Obveznik je dužan anuitet s osnove reprogramiranog poreza na dohodak uplaćivati po gradovima i općinama.

5. Ukidanje rješenja o reprogramiranju naplate poreznog duga

Kada se utvrdi da se poduzetnik ne pridržava rokova i načina plaćanja utvrđenih rješenjem o reprogramiranju naplate poreznog duga, rješenje će se ukinuti. U tom postupku utvrdit će se stanje poreznog duga na dan donošenja rješenja o ukidanju rješenja o reprogramiranju naplate poreznog duga i poduzetnika obvezati na plaćanje utvrđenog poreznog duga sukladno Općem poreznom zakonu („Narodne novine“ broj 147/08. i 18/11.).

Za dio duga koji nije plaćen provest će se odgovarajuća knjiženja u knjigovodstvenim evidencijama te obračunati i zadužiti kamate za nepravovremeno plaćanje poreznih obveza po zakonskoj zateznoj kamatnoj stopi.

6. Primjena drugih propisa

Od dana stupanja na snagu Zakona o posebnoj mjeri naplate poreznog duga uzrokovanog gospodarskom krizom (20. travnja 2011.) do odbacivanja zahtjeva odnosno do isteka roka iz članka 7. stavka 1. Zakona (19. srpnja 2011.), Porezna uprava prema poduzetnicima koji su podnijeli zahtjev za reprogramiranje naplate poreznog duga, a zahtjev im nije odbačen, neće pokretati stečajni postupak.

Poduzetnicima kojima je rješenjem odobrena odgoda plaćanja odnosno plaćanje duga u obrocima sukladno članku 118. Općeg poreznog zakona, a podnijeli su zahtjev za reprogramom poreznog duga te ispunjavaju uvjete za vođenje postupka po ovom Zakonu, u slučaju odobravanja reprograma, rješenje o obročnoj otplati / odgodi naplate će biti ukinuto.

Poduzetnicima kojima je izdano rješenje o ovrsi pljenidbom i prijenosom novčanih sredstava ovršenika koje ima na računu kod banke, te za koje je podniet Zahtjev za podnošenje prijedloga za ovrhu na nekretnini, a koji ispunjavaju uvjete za vođenje postupka po ovom Zakonu (zahtjev nije odbačen od strane nadležne ispostave), na njihov posebni zahtjev, Središnji ured Porezne uprave temeljem čl. 210. Ovršnog zakona zastat će s postupcima provođenja ovrhe do dana donošenja rješenja o reprogramu.

U slučaju ovrhe pljenidbom pokretnina, pokretna imovina će biti popisana i procijenjena radi stjecanja založnog prava na zaplijenjenoj imovini, a nakon donošenja rješenja o odobravanju reprograma, postupak javne prodaje radi naplate duga za koji je odobren reprogram se neće provoditi.

Postupci za stjecanje založnog prava na nekretninama će se provoditi neovisno o tome je li za naplatu duga po ovom Zakonu odobren reprogram.

Za sve obaveze za koje je zahtjev za reprogramom poreznog duga odbijen kao i za sva dospjela, a nepodmirena dugovanja za tekuće obveze nastala nakon donošenja rješenja o odobravanju reprograma te po ukidanju rješenja o reprogramu, postupci ovrhe provodit će se po odredbama Općeg poreznog zakona.

HRVATSKA OBRITNIČKA KOMORA

SAVJETODAVNA SLUŽBA

ODGOVARA NA VAŠA PITANJA IZ PODRUČJA:

OTVARANJA OBRTA,
RADNOG PRAVA,
MIROVINSKOG I ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA,
POREZA, DOPRINOSA I CARINE,
KREDITA I POTPORE,
TEHNIKA I TEHNOLOGIJA,
TURIZMA I UGOSTITELJSTVA,
POLJOPRIVREDE I POTPORE U POLJOPRIVREDI
I NA OSTALA PITANJA I SAVJETE O POSLOVANJU OBRTA

062 000 026

(po cijeni iz fiksne mreže od 0,28 kn/min, bez dodatnih naknada)
SVAKOG RADNOG DANA OD 08:00 DO 12:00 SATI

 www.hok.hr
 savjetodavna-sluzba@hok.hr

HRVATSKA OBRITNIČKA KOMORA / ILICA 49/II / P.P. 166 / 10002 ZAGREB

ZAKON O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU

Turističke agencije kao značajan segment u funkciji razvoja turizma

♦ Lenko Ugrinić, dipl. ecc.

Stupanjem na snagu **Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07.; NN 88/10.)**, stvoren je pravni okvir za razvoj turističkih usluga iz ove profitabilne grane gospodarske djelatnosti koja bi u ovom desetljeću trebala biti lokomotiva razvoja hrvatskog gospodarstva.

Hrvatska je u svijetu prepoznata kao »nebrušeni dijamant« i top destinacija za putovanje, odmor, ljetovanje, doživljaj nezaboravnih trenutaka u spoju kulturne baštine srednjovjekovnih primorskih gradova i netaknute prirode modrog Jadrana u koje su uronjeni bezbrojni otoci i otočići koji plijene svojom ljepotom, bjelinom kamena i mirisom lavande. Popularni prestižni časopis National Geographic ovih je dana uvrstio Hrvatsku na top listu 50 kružnih putovanja života za 2011. Radi se o izboru najatraktivnijih putovanja na svijetu koja se ne smiju propustiti. Riječ je o posebnim, ugodnim doživljajima koji se nude od renomiranih tour-operatera i turističkih agencija.

Destinacijski menadžment

Kada nas jedan tako poznati i priznati časopis uvrštava u **top destinacije** na turističkoj karti svijeta, vrijeme je da i mi sami poduzmemo korake u razvoju **destinacijskog menadžmenta** jer **upravljanje destinacijom** postaje jedan od presudnih čimbenika u razvoju turizma čiji je cilj stvaranje takvog turističkog proizvoda koji će privući zainteresirane **različite ciljne** skupine gostiju. Destinacijski menadžment ima zadatak uz dogovor svih zainteresiranih strana, javnog sektora, jedinica lokalne vlasti do turističkih zajednica i turističkih agencija izgraditi integralnu kvalitetu turističke ponude jedne destinacije. U upravljanje destinacijom involvirani su svi navedeni, ali najveći teret pada na one koji moraju osmisliti cijeli program i provesti složene turističke operacije kao što su izleti, ture, tur. aranžmani, paketi, kongresi, edukativni programi, avanturističko-pustolovne utrke, safari, rafting, itd. A to su upravo tour-operatori i turističke agencije, dakle, poduzetnici bilo da su registrirani kao trgovačka društva ili obrtnici.

Nekada davno, cijeli posao u turizmu vodili su veliki strani a i domaći tour-operatori koji bi zakupili hotele i potpisavši ugovore s direktorima hotela na početku sezone, odradili turističku godinu tako što bi animirali goste u svojim zemljama i poslali ih na Jadran. Danas je situacija posve drukčija. **Turističke agencije** putem nove tehnologije, **INTERNET**, koja je postala dostupna svakom kućanstvu na planetu, nude svoje usluge 24 sata na dan 365 dana u godini i osmišljavaju nove turističke proizvode i sadržaje po uzoru na svjetske turističke velesile, a uvažavajući naše posebnosti i

prednosti. Danas u Hrvatskoj ima oko 1.000 turističkih agencija čija je glavna djelatnost dosta uska i svodi se na prodaju privatnog smještaja. Međutim, budućnost ovih agencija neće biti sjajna ako budu samo posredovale između domaćih i stranih agencija. Zakon je dao mogućnost, iako uz dosta zahtjevne uvjete za registraciju turističkih agencija sa širokom paletom usluga koje mogu pružati, što su mnogi iskoristili i uključili se borbu za svoj dio turističkog kolača.

Usluge turističke agencije

Turistička agencija između ostalih može pružati sljedeće usluge: • organiziranje paket-aranžmana, sklapanje i provedba ugovora o paket-aranžmanu, organiziranje izleta, sklapanje i provedba ugovora o izletu; • organiziranje kongresa; • posredovanje u sklapanju ugovora o organiziranom putovanju (paket-aranžman i izlet); • posredovanje u gostiteljskih usluga (prodaja i rezervacija smještaja i drugih ugoditeljskih usluga); • posredovanje usluga prijevoza (prodaja putnih karata i rezervacija mjesta za sva prijevozna sredstva); • organiziranje prihvata i transfera putnika; • posredovanje u pružanju usluga u posebnim oblicima turističke i ugostiteljske ponude; • organiziranje i posredovanje u pružanju usluga turističkih vodiča, turističkih pratitelja i usluga upravljanja plovnim objektima nautičara (skipera); • zastupanje domaćih i stranih putničkih agencija; • davanje turističkih obavijesti i promidžbenog materijala; • posredovanje u sklapanju ugovora o osiguranju putnika i prtljage; • pomoć u pribavljanju putnih isprava, viza i drugih isprava potrebnih za prijelaz granice i boravak u inozemstvu, isprava za lov, ribolov, ronjenje, plovidbu nautičara te drugih isprava potrebnih za organizaciju i provođenje različitih oblika turističke ponude; • rezervacija, nabava i prodaja ulaznica za sve vrste priredbi, muzeja i dr., te prodaja robe vezane za potrebe putovanja (razne putne potrepštine, suveniri, turističke publikacije i sl.); • organizacija i pružanje usluga u svezi s poslovanjem karticama i putničkim čekovima, te pružanje mjenjačkih usluga sukladno posebnim propisima; • iznajmljivanje i posredovanje u iznajmljivanju vozila, letjelica i plovnih objekata; • agencijsko-pomorske usluge za prihvata i opremu plovnih objekata u nautičkom turizmu.

Turistička agencija smije organizirati ili posredovati u pružanju usluge smještaja samo za smještajne kapacitete pružatelja ugostiteljskih usluga koji je za pružanje tih usluga ishodio rješenje nadležnog tijela.

Sinergija privatnog i javnog sektora

U velikom slučaju turističke agencije su obrti sa 1-3 zaposlenika. Sve više se regi-

PIXSELL

striraju on-line turističke agencije koje moraju zadovoljiti sve uvjete kao i druge turističke agencije, samo u pogledu prostora mogu biti registrirane u stanu. Međutim, trenutna situacija je takva da polako nestaju posrednici, a turističke agencije moraju ostvariti svoju šansu u osmišljavanju i ponudi specifičnih i originalnih paketa turističke destinacije. Naravno da je to velik zalogaj za male nedovoljno kadrovski i stručno educirane turističke agencije pa je potrebno uključiti širi krug zainteresiranih za uspjeh, u prvom redu tu mislimo na turističke zajednice koje svojim djelovanjem moraju dati podršku i podlogu u smislu promocije i popularizacije određene destinacije, zatim poticanje na aktivnost stručnjaka i profesora, dakle ljudi koji imaju znanje, a s druge strane treba motivirati sve ostale koji imaju originalne ideje i inicijative za nove promidžbene pothvate. Predstavnici jedinica lokalne samouprave (JLS) koji su po novom ustroju postali predsjednici TZ gradova i županija trebali bi postati zamašnjak za pokretanje skrivene rezerve na turističkim destinacijama uz davanje pune podrške turističkim agencijama kroz sustav turističkih zajednica. Međutim, na terenu imamo slučajeve da zbog zauzetosti te obaveze prebacuju na svoje tajnice ili zamjenike kao da to nije elementarno važna gospodarska grana ili sastanke odrađuju više formalno, što je kao nedostatak istaknuo direktor Glavnog ureda HTZ-a Niko Bulić na turističkom forumu.

Zato je potrebno uskladiti turistički razvoj kroz sinergiju privatnog i javnog sektora, a za što bi trebale brinuti destinacijske menadžment organizacije.

HRVATSKA AGENCIJA ZA MALO GOSPODARSTVO

Jamstveni program za žene poduzetnice

♦ Pripremila: Ljubica Kangrga
(Izvor: HAMAG)

U skladu s akcijskim planom za provedbu Strategije razvoja ženskog poduzetništva u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2010. – 2013. Vlada RH usvojila je novi jamstveni program kreiran s ciljem poticanja ženskog poduzetništva kroz olakšani pristup poduzetnica financijskim sredstvima. Ovim programom potiče se osnivanje, početak i razvoj poslovanja subjekata malog gospodarstva u većinskom vlasništvu žena.

1. Cilj programa je omogućavanje lakšeg pristupa žena financijskim sredstvima odnosno poticanje financiranja ženskog poduzetništva. Potiče se osnivanje, početak i razvoj poslovanja malog gospodarstva u većinskom vlasništvu žena, sukladno Akcijskom planu za provedbu Strategije ženskog poduzetništva u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2010. – 2013. Hrvatska agencija za malo gospodarstvo (HAMAG) u okviru ovog Programa izdaje jamstva za pokrivanje dijela glavnice kredita, koje kreditne institucije i druge pravne osobe koje odobravaju kredite, sa sjedištem u RH odobravaju subjektima malog gospodarstva.

2. Opći uvjeti za podnošenje zahtjeva za jamstvo – Pravo na podnošenje zahtjeva za jamstvo temeljem ovog Programa imaju subjekti malog gospodarstva definirani Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva, koji udovoljavaju Općim i Posebnim uvjetima za podnošenje zahtjeva

Vlada RH usvojila je novi jamstveni program kreiran s ciljem poticanja ženskog poduzetništva kroz olakšani pristup poduzetnica financijskim sredstvima

za jamstvo kako slijedi: koji imaju sjedište u Republici Hrvatskoj; kojima je struktura vlasničkog kapitala najmanje 51% u privatnom vlasništvu; koji imaju u cijelosti zatvorenu financijsku konstrukciju ulaganja; koji nemaju nepodmirenih obveza prema državi; koji nisu u financijskim teškoćama, sukladno definiciji iz propisa o državnim potporama; čiji žiro-račun nije neprekidno blokiran dulje od 30 dana (iznimno dulje prema posebnoj odluci HAMAG-a) u posljednjih 6 mjeseci; koji zadovoljavaju kriterije boniteta, prema metodologijama i procedurama HAMAG-a; čije je ulaganje ekonomski opravdano, metodologijama i procedurama HAMAG-a. Pravo na jamstvo nemaju subjekti malog gospodarstva koji planiraju ulaganja u djelatnosti za koje se ne može odobriti jamstvo, sukladno Pravilniku o dodjeli jamstva HAMAG-a.

3. Posebni uvjeti za podnošenje zahtjeva za jamstvo – Pravo na jamstvo temeljem ovog Programa imaju subjekti malog gospodarstva: koji imaju registriranu djelatnost; u kojima jedna ili više žena posjeduje najmanje 51% kapitala ili su žene registrirane vlasnice subjekta malog gospodarstva; čiju upravu vodi žena.

4. Vrste ulaganja za koje se može izdati jamstvo – Zahtjev za jamstvo podnosi se za kredite kojima se financiraju ulaganja u poslovne svrhe. Jamstvo se izdaje za kredite odobrene za: 1. Financiranje ulaganja u dugotrajnu imovinu; 2. Financiranje ulaganja u kratkotrajnu imovinu. Dopušteni udio kratkotrajne imovine u kreditu je najviše 30% od iznosa kredita. Odluku o povećanju dopuštenog udjela kratkotrajne imovine u pojedinačnom kreditu donosi Uprava HAMAG-a. Ukoliko se radi o refundaciji uloženi sredstava koje je subjekt malog gospodarstva ranije uložio u projekt, Uprava HAMAG-a može donijeti pojedinačnu odluku o visini refundiranog udjela.

5. Uvjeti programa – Jamstvo se izdaje kao instrument osiguranja povrata kredita. Najviši iznos kredita za koji se izdaje jamstvo je 700.000,00 kuna, a najviši iznos jamstva je u visini 70% od dokumentiranih nenaplaćenih potraživanja po glavnici kredita. Kamatna stopa, ročnost i naknade za kredite za koje HAMAG izdaje jamstvo mogu se regulirati sporazumom između HAMAG-a i kreditora. Za jamstvo u kojem je sadržana državna potpora male vrijednosti, naknada za izdavanje jamstva obračunava se jednokratno u visini od 0,95% iznosa jamstva, a naknada za korištenje jamstva obračunava se godišnje u iznosu 0,01% neotplaćenog dijela glavnice kredita. Navedene naknade se uračunavaju u iznos dopuštene državne potpore male vrijednosti, sukladno Pravilniku o dodjeli jamstva HAMAG-a.

6. Jamstvo kao državna potpora – HAMAG izdaje jamstvo u skladu s Pravilnikom o dodjeli jamstava i propisima o državnim potporama, u pravilu kao državnu potporu male vrijednosti. Visina jamstva ne smije prelaziti dopušteni intenzitet državne potpore utvrđen propisima o državnim potporama.

7. Zahtjev za jamstvo – Zahtjev za jamstvo podnosi i potpisuje subjekt malog gospodarstva na propisanom obrascu, uz supotpis kreditora, propisanom dokumentacijom, koju utvrđuje Uprava HAMAG-a (objavljena na webu HAMAG-a).

8. Postupak izdavanja jamstva – HAMAG donosi pojedinačne odluke o odobravanju jamstva sukladno svojim metodologijama i procedurama. Način izdavanja jamstva može se regulirati sporazumom odnosno ugovorom s kreditorom i subjektom malog gospodarstva.

9. Instrumenti osiguranja – HAMAG može uzimati instrumente osiguranja za izdana jamstva, koje procjenjuje prema internoj metodologiji za procjenu rizika.

10. Uvjeti korištenja kredita – Kreditor je dužan isplatiti sredstva kredita namjenski na žiro-račun dobavljača i izvođača radova, sukladno investicijskom projektu ili poslovnom planu. Dio kredita namijenjen ulaganju u kratkotrajnu imovinu, može se doznačiti na žiro-račun subjekta malog gospodarstva (sukladno poslovnom planu). U slučaju refundacije ranije uloženi sredstava u projekt, o čijoj visini Uprava HAMAG-a donosi pojedinačnu odluku, isplata se može izvršiti na žiro-račun subjekta malog gospodarstva.

11. Praćenje i kontrola namjenskog korištenja kredita – Dokumentaciju o namjenskom trošenju kredita subjekt malog gospodarstva i kreditor obvezani su dostavljati HAMAG-u, temeljem čega se utvrđuje namjensko trošenje. Sporazumom odnosno ugovorom s kreditorom i subjektom malog gospodarstva propisuje se način korištenja, kontrola i vrsta dokumentacije.

12. Obveze tijekom trajanja jamstva – Kreditor je obavezan za vrijeme trajanja jamstva redovno izvješćivati HAMAG o stanju kredita za koje je HAMAG izdao jamstvo, u rokovima i na način utvrđen sporazumom s kreditorom. U toku trajanja jamstva Financijska izvješća i drugu dokumentaciju utvrđenu ugovorom subjekt malog gospodarstva obavezan je dostavljati HAMAG-u.

13. Isplata jamstva – HAMAG isplatu jamstva izvršava u roku i na način definiran jamstvom, sporazumom odnosno ugovorom.

14. Završne odredbe – Sporazumom odnosno ugovorom reguliraju se odnosi HAMAG-a s kreditorom i subjektom malog gospodarstva. Donošenje provedbenih akata i tumačenje pojedinih točaka Programa u nadležnosti je Uprave HAMAG-a.

Program traje tri godine od datuma objave u »Narodnim novinama« (NN br. 33 od 21. 3. 2011.), a prema potrebi se može i produžiti.

PRAVILNIK O POTPORI ZA KAPITALNA ULAGANJA U POLJOPRIVREDI

Uvjeti za dobivanje nepovratnih sredstava poljoprivrednicima

Pravilnikom se propisuju uvjeti i načini za ostvarivanje prava na potporu za kapitalna ulaganja u poljoprivredi, što podrazumijeva dodjelu nepovratnih sredstava iz Državnog proračuna

♦ Ivica Kostović, dipl. ing. agronomije

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika (22. 4. 2011. NN, 46/11.) prestao je važiti Pravilnik o potpori kapitalnim ulaganjima u poljoprivredi (»Narodne novine« broj 140/09., 47/10., 61/10., 93/10. i 109/10.).

Ovim se Pravilnikom propisuju uvjeti i načini za ostvarivanje prava na potporu za kapitalna ulaganja u poljoprivredi u okviru mjera ruralnog razvoja, što podrazumijeva dodjelu nepovratnih sredstava iz Državnog proračuna Republike Hrvatske putem javnog natječaja za dodjelu potpore za kapitalna ulaganja.

Odluku o raspisivanju Natječaja donosi ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja. Natječaj raspisuje i provodi Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju. Natječajem se određuju rokovi, uvjeti i potrebna dokumentacija za podnošenje prijave za dodjelu sredstava za potporu za kapitalna ulaganja u poljoprivredi.

Natječaj se objavljuje u »Narodnim novinama« te na službenim internetskim stranicama Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (www.mps.hr) i Agencije (www.apprrr.hr).

Korisnici sredstava potpore za kapitalna ulaganja su poljoprivredna gospodarstva u skladu s posebnim propisima, upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i obveznici PDV-a te pravne osobe registrirane za otkup, čuvanje, doradu i distribuciju poljoprivrednih proizvoda.

Podnositelj prijave potpore za kapitalna ulaganja u ime poljoprivrednog gospodarstva je nositelj poljoprivrednog gospodarstva.

Troškovi koji su prihvatljivi za potporu za kapitalna ulaganja u poljoprivredi: **1.** kod kupovine uzgojno valjanih grla stoke prihvatljivi su troškovi kupnje stoke (uključujući troškove transporta), a prema računima ili ugovorima o prodaji izdanih od dobavljača; **2.** kod kupovine novih strojeva i mehanizacije prihvatljivi su troškovi kupnje (uključujući troškove transporta), a prema računima ili ugovorima o prodaji izdanih od dobavljača; **3.** kod opremanja objekata i ugradnje opreme (u objekt ili vozila) prihvatljivi su troškovi kupnje nove opreme (uključujući troškove transporta i montaže/ugradnje), a prema računima ili ugovorima o prodaji izdanih od dobavljača; **4.** kod izgradnje, adaptacije i rekonstrukcije građevinskih objekata prihvatljivi su troškovi: **a)** nabave novog građevinskog materijala ili gotovih montažnih

elemenata (uključujući troškove transporta) sukladno građevinskom projektu, a prema računima ili ugovorima o prodaji izdanih od dobavljača, te troškovi priključaka (električna energija, voda, plin); **b)** troškovi izvođenja radova sukladno građevinskom projektu (uključujući pripreme, građevinske, instalaterske radove, troškove montaže na objektu ili troškove izvođenja radova na licu mjesta, te troškove transporta), a prema računima ili ugovorima za obavljene radove izdanih od dobavljača; **5.** kod podizanja nasada prihvatljivi su troškovi za podizanje voćnjaka i maslinika koji su površinom veći od 0,5 ha i za podizanje vinograda koji su površinom veći od 0,25 ha za: kupnju certificiranog sadnog materijala, gnojiva, ograde, armature, obrade tla, sadnje, postavljanja ograde i armature, analize tla, sustava za navodnjavanje, protugradnih mreža i sustava za zaštitu od mraza, postavljanja sustava za navodnjavanje, protugradnih sustava i sustava za zaštitu od mraza, te izgradnja akumulacija i kopanje bunara.

Troškovi na računima ili ugovorima mogu biti izraženi u kunama ili stranom valuti.

Troškovi koji nisu prihvatljivi za potporu za kapitalna ulaganja u poljoprivredi: **1.** kupnja nekretnina; **2.** nabava rabljene opreme, strojeva i poljoprivredne mehanizacije; **3.** nabava građevinskih strojeva i cestovnih vozila (vozila za prijevoz osoba i tereta); **4.** nabava stoke koja nije uzgojno valjana; **5.** troškovi PDV-a, poreza, carina i drugih uvoznih troškova; **6.** troškovi poslovanja osoba, uključujući troškove održavanja i najma; **7.** bankovni troškovi, troškovi garancija i slični troškovi; **8.** troškovi konverzije; troškovi tečajnih razlika i naknada; **9.** troškovi pristojbi javne uprave (opći upravni troškovi, troškovi najma opreme, strojeva i prostorija, plaće zaposlenih na djelatnostima upravljanja, izvođenja, praćenja i nadzora); **10.** troškovi za isplatu usluga arhitekta, inženjera i savjetnika, izrade studija izvedivosti i ekonomske opravdanosti, troškovi nabave patenata i licenci za pripremu; **11.** plaćanje u naturi, troškovi

vlastitog rada; **12.** izdaci kod investicija koji su nastali zbog komunalnih naknada, doprinosa i drugih sličnih pristojbi;

Najniži iznos ulaganja koji se može odobriti za potporu za kapitalna ulaganja u poljoprivredi iznosi 50.000,00 kuna (po prethodnom pravilniku 150.000,00 kn), a najviši 10.000.000,00 kuna (prije 7.000.000,00 kn).

Za isti projekt, odnosno kapitalno ulaganje, korisnik može potporu ostvariti samo jednom.

Korisnik koji je ostvario pravo na sredstva državne potpore za kapitalna ulaganja ne smije ni na koji način otuđiti predmetno ulaganje niti mu promijeniti namjenu, te je dužan održavati ga u svrsi i funkciji 5 godina od datuma Odluke o odobrenju isplate.

Podnositelj kojemu je izdana Odluka o odobrenju potpore za kapitalno ulaganje podnosi zahtjev za isplatu potpore Agenciji po završetku ulaganja, zajedno s dokumentacijom propisanom Natječajem.

U roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za isplatu, Agencija izdaje Odluku o odobrenju ili odbijanju isplate podnositelju koji je udovoljio ili nije udovoljio uvjetima ovoga Pravilnika i Natječaja.

Ukoliko je odobrena isplata, Agencija isplaćuje potporu na žiro-račun korisnika u roku 60 dana od dana njenog donošenja.

Inspekcijski nadzor nad korisnicima potpore provodi poljoprivredna inspekcija nakon donošenja Odluke o odobrenju isplate.

Ukoliko se utvrdi da je korisnik nezakonito ostvario sredstva potpore, Agencija će od korisnika zahtijevati povrat isplaćenih sredstava. Sredstva se moraju vratiti u roku od 15 dana od primitka odluke o povratu isplaćenih sredstava.

Zahtjevi za sredstva potpore koji su podneseni prije stupanja na snagu ovoga Pravilnika riješit će se sukladno odredbama prethodnog Pravilnika o potpori kapitalnim ulaganjima u poljoprivredi (»Narodne novine« broj 140/09., 47/10., 61/10., 93/10. i 109/10.).

PRENOSIMO NAJVAŽNIJE IZ UPUTE CARINSKE UPRAVE

Podnošenje carinskih deklaracija od strane fizičkih osoba – obrtnika

Fizičke osobe koje podnose robu na carinjenje imaju mogućnost podnošenja carinske deklaracije u svoje ime i za svoj račun, no zbog složenosti postupka carinjenja, savjetujemo da razmotre mogućnost korištenja usluga ovlaštenih carinskih otpremnika

♦ Božidar Zoričić

U nastavku prenosimo najvažnije iz Upute Carinske uprave u vezi podnošenja carinskih deklaracija od strane fizičkih osoba, koja se odnosi i na obrtnike, a vezano uz mogućnost podnošenja carinskih deklaracija bez obveze angažiranja ovlaštenih carinskih otpremnika u provedbi carinskih postupaka (MF Kl.: 413-01/10-07/08 Ur. br.: 513-02-1240/1-10-1 od 29. listopada 2010.):

Carinskoj upravi, Središnjem uredu učestalo se obračaju fizičke osobe koje sudjeluju ili namjeravaju sudjelovati u provedbi carinskih procedura interesirajući se o zakonski utemeljenim mogućnostima podnošenja carinskih deklaracija u svoje ime i za svoj račun, pri tome se, dakle, ne koristeći uslugama ovlaštenih carinskih zastupnika.

Podnošenje carinske deklaracije od strane fizičke osobe

Sukladno odredbi članka 4. stavku 1. točki 25. Carinskog zakona (Nar. nov., br. 94/99. – 56/10.), deklarant je osoba koja podnosi carinsku deklaraciju u svoje ime ili osoba u čije je ime carinska deklaracija podnesena. Također, odredbom Članka 76. Carinskog zakona propisano je da carinsku deklaraciju može podnijeti svaka osoba koja carinarnici može podnijeti robu i sve isprave potrebne za primjenu propisa o carinskom postupku čija se provedba zahtijeva.

Iz navedenih odredbi carinskih propisa proizlazi da fizička osoba može ukoliko podnosi i robu, podnijeti carinsku deklaraciju, ako je podnosi u svoje ime i za svoj račun.

Također, u ime i za račun fizičke osobe deklaranta, odnosno u svoje ime i za račun fizičke osobe deklaranta, carinsku deklaraciju može podnijeti i opunomoćenik kojega je deklarant ovlastio za zastupanje i koji ispunjava uvjete za obavljanje poslova zastupanja u carinskom postupku.

Bitne okolnosti vezane uz mogućnost podnošenja carinske deklaracije od strane fizičke osobe

Iz navedenoga pod točkom 2. ove Upute jasno i nedvosmisleno proizlazi da fizička osoba može, ukoliko podnosi i robu, podnijeti carinsku deklaraciju, ako je podnosi u svoje ime i za svoj račun.

Uputu fizičkoj osobi u smislu obveze provedbe redovitog postupka carinjenja robe

uz podnošenje carinske deklaracije treba formulirati na naprijed navedeni način, pri čemu je pogrešno stranku upućivati isključivo i, poglavito, direktivno na korištenje usluga opunomoćenika, odnosno ovlaštenih carinskih otpremnika, bez pojašnjenja svih naprijed iznesenih relevantnih okolnosti:

- Carinska deklaracija se podnosi na propisanom obrascu JCD-a te mora biti potpisana i mora sadržavati sve podatke koji su potrebni za primjenu propisa vezanih uz carinski postupak za koji je roba deklarirana, pri čemu je deklarant dužan uz deklaraciju priložiti sve isprave koje su potrebne za primjenu propisa vezanih uz deklarirani carinski postupak.

- Način popunjavanja obrazaca koji se podnose, pa tako i obrasca jedinstvene carinske deklaracije (JCD-a), sustav šifarskih oznaka pri popunjavanju JCD detaljno je uređen Pravilnikom o uporabi obrazaca pri provedbi Carinskog zakona (Nar. nov., br. 176/03.).

- Pri samom deklariranju robe, a ovisno o vanjskotrgovinskom poslu, zemlji otpreme, zemlji podrijetla, a posebice ovisno o vrsti robe koja se uvozi, osim carinskih, primjenjuje se vrlo širok spektar propisa koji uključuju propise o porezu na dodanu vrijednost, posebnim porezima, trošarinama, propise o dozvolama, zabranama i drugim trgovinskim ograničenjima ili uvjetima uvoza, zatim različite vrste nadzora zdravstvene ispravnosti proizvođa (sanitarna, veterinarska ili fitosanitarna kontrola) ili udovoljavanje tehničkim uvjetima i standardima, zatim različite mjere zaštite prava intelektualnog vlasništva, zaštita nacionalnog blaga povijesne, umjetničke ili arheološke vrijednosti i sl.

- Pri popunjavanju JCD-a potrebno je obratiti osobitu pozornost na ispravno razvrstavanje robe sukladno Uredbi o carinskoj tarifi za tekuću godinu i ispravnu primjenu pravila preferencijalnog podrijetla, kao i sam obračun carinskog duga, pri čemu valja skrenuti pozornost da je samo razvrstavanje robe u carinsku tarifu usko

specijalizirana stručna djelatnost koja zahtijeva posebna znanja i vještine.

- Deklarant odgovara za ispravnost svih podataka unesenih u JCD, a posebice onih koji imaju utjecaja na obračun carinskog duga. Carinsko i prekršajno zakonodavstvo predviđa pokretanje prekršajnog postupka i prekršajno sankcioniranje deklaranta ako se u carinskoj deklaraciji neistinito, netočno ili nepotpuno navede količina, kakvoća, vrsta, tarifna oznaka, vrijednost ili podrijetlo robe, ili se ne navede sva roba, pa je zbog toga carinski dug obračunat ili plaćen u svoti manjoj od propisane, ili pak ako podnese ispravu u svezi s provedbom carinskog postupka odnosno drugog carinski dopuštenog postupanja ili uporabe robe u kojoj je navedena druga količina, vrsta, kakvoća ili podrijetlo robe, te ako u carinskoj deklaraciji netočno navede iznos carinskog duga, pa je zbog toga carinski dug obračunat ili plaćen u svoti manjoj od propisane i slično kršenje odredbi Carinskog zakona.

- Pravilno podnošenje JCD-a pretpostavlja dobro poznavanje carinskih, poreznih, deviznih, vanjskotrgovinskih i svih ostalih propisa vezanih uz pojedinu vrstu robe, a osobe ovlaštene za zastupanje u carinskim postupcima radnje podnošenja JCD-a obavljaju kao svoju profesionalnu i propisima uređenu djelatnost za čije obavljanje moraju ispuniti propisane uvjete, te, između ostaloga, i položili stručni ispit za obavljanje poslova zastupanja u carinskim postupcima.

Zaključak

Slijedom svega naprijed navedenog, ukazujemo na potrebu upućivanja fizičkih osoba koje podnose robu na carinjenje na mogućnost podnošenja carinske deklaracije u svoje ime i za svoj račun, s time da se istovremeno, s obzirom na kompleksnost popunjavanja carinske deklaracije i provedbe postupka carinjenja općenito, uputnim ukazuje upućivanje na korištenje usluga ovlaštenih carinskih otpremnika, odnosno zastupnika.